

D. dr. Geréb Zsolt életrajza

D. dr. Geréb Zsolt a Kovászna megyei Sepsiszentgyörgyön született 1941. szeptember 21-én. Édesapja, dr. Geréb Pál (1912–1991), nagyborosnyói lelkipásztor (1939–1949), majd pedig teológiai tanár, 31 éven át oktatott rendszeres teológiát a Kolozsvári Protestáns Teológián. Édesanyja, Papp Erzsébet (1911–1998) tanítónő volt. Testvérei: Péter (sz. 1938; nyugdíjas matematika-fizika tanár) és Márta (sz. 1946, angoltanárno).

Elemi tanulmányait Nagyborosnyón kezdte, ahol az I. osztályt járta ki (1948–1949). A II. osztályt már Kolozsváron folytatta a 7-es számú Általános Iskolában, a VIII. osztálytól pedig a Brassai Sámuel Líceumban tanult (1955), ahol 1959-ben érettségizett.

Ugyanebben az esztendőben felvételizett a Kolozsvári Protestáns Teológiára. Az első két tanulmányi év után (1959–1961) a Teológia nagyszebeni német nyelvű evangélikus tagozatán tanult két évet. Itt alapozta meg német nyelvtudását, s ennek a későbbiekben nemcsak a teológiai szakirodalom tanulmányozásában vette nagy hasznát, hanem a nemzetközi tudományos és ökumenikus kapcsolatok ápolásában is. Francia, holland és angol nyelvismeretét bizonyára annak is köszönheti, hogy édesapja, aki jártas volt a bibliai nyelvekben és gyakran idézte latinul az antik közmondásokat, valamint az egyházatyák és reformátorok írásait, németül, franciául és hollandul beszélt, és fiát is buzdította a modern nyelvek elsajátítására.

Első lelkészképesítő szakvizsgát 1963 nyarán tett jeles minősítéssel (*Ne ölj*. Szakvizsgái dolgozat a rendszeres teológia etikai tárgyköréből. Nagyszében 1963), és az újszövetségi tudományok szakcsoportját választva, már szeptemberben felvételizett a Kolozsvári Teológia doktori tanfolyamára. Az 1963/1964-es tanévben a Bukaresti Román Ortodox Teológia doktori tanfolyamán tanult V. Nicolaescu professzor vezetésével. Itt újszövetségi, rendszeres teológiai és bizantinológiai tárgyakból vizsgázott.

Doktori tanulmányainak második és harmadik évét a Kolozsvári Teológián folytatta és tette le az előírt szóbeli, illetve írásbeli részletvizsgákat (1964–1967).

Helyettes segédlelkészi szolgálatát a bukaresti tanulmányi év után kezdte Kolozspatán (1964. szept. 1. – 1966. aug. 31.), és a második lelkészképesítő vizsga letételét követően, 1965. november 21-én szentelték lelkésszé.

Kolozspatáról kapott meghívást a kolozsborsai gyülekezetbe. Itt 1966. szeptember 1-től 1971. február 28-ig végezte a lelkipásztori teendőket; 1971 márciusától 1980 nyaráig pedig a mezősegi Mocson szolgált. A szamosháthegyi és mezősegi gyülekezetekben végzett szolgálat, a gyülekezetek tagjaival ápolott kapcsolatok és e tájegységek embeireinek lelkivilága olyan meghatározó élményekként épültek bele Geréb Zsolt emlékezetébe, hogy ezeket mind a mai napig szívesen eleveníti fel és osztja meg a teológiai hallgatókkal.

1970-ben, mezősegi szolgálata kezdetén kötött házasságot Zoltay Erzsébet angol-román szakos tanárnővel. Felesége 1969-ben, szintén Mocson kezdte el tanári pályafutását, majd 1990-től nyugdíjba vonulásáig ő volt a Kolozsvári Teológia ma is „nyugodt és kedves úriasszony”-ként emlegetett könyvtárosa. Zsófia leányuk 1973-ban született és német-angol tanári oklevelet szerzett, Ágnes pedig 1974-ben szerzett oklevelet német fordítói szakon.

Az 1968/1969-es tanévben az Utrechti Állami Egyetem Teológiai fakultásán (Rijkuniversiteit te Utrecht) volt ösztöndíjas a Stipendium Bernadinum által biztosított tanulmányi keretben. Itt – az újszövetségi, dogmatikai, gyakorlati teológiai és modern egyháztörténeti előadások, valamint szemináriumok látogatása és a holland nyelvvizsga leté-

tele mellett – a modern Jézus-kutatás irodalmában mélyedt el és gyűjtötte tovább az anyagot doktori dolgozatához. Utrechti posztgraduális tanulmányait dr. Willem Cornelis van Unnik (1910–1978) neves újszövetséges professzor, a Holland Királyi Tudományos Akadémia tagjának vezetése alatt végezte. 1969 szeptemberében lehetősége nyílt arra is, hogy Hollandiából tanulmányi útra utazzék Izraelbe.

A modern Jézus-kutatás Ernst Käsemann után (1950–1970) című doktori tézisével, amelyet a szász evangélikus professzor, dr. Hermann Binder vezetésével írt meg, már 1971 decemberében elkészült. Ezt 1974 áprilisában védte meg. (Nyomatott formában a *Szemle Füzetek* 12. számában jelent meg Kolozsváron, 1994-ben.)

Geréb Zsolt 1980-tól oktat a Kolozsvári Protestáns Teológián. 1984-ig nyelvi lektor-ként tanította a bibliai görögöt és hébert. 1984-től 1994-ig a bibliai teológiai tanszék vezetője volt előadótanári minőségben; 1995-től professzori kinevezést nyert, és 1994–1998 között ő volt a Protestáns Teológia rektora. 2000-től pedig a Partiumi Keresztény Egyetem Teológia–Vallásánár Fakultásán is vállalt órataratást.

Bár Geréb Zsolt szíve-lelke és tanári szolgálata teljes egészében a Kolozsvári Protestáns Teológiához kötődik, 2004 és 2008 között, szükségből a Partiumi Keresztény Egyetem mellett is elkötelezte magát. Erre az időre a Nagyváradra Sulyok István Református Főiskola jogutódja, a felfejlődni és magát hivatalosan elismertetni igyekvő Partiumi Keresztény Egyetem kérte „kölcson” őt, mivel nem rendelkezett megfelelő rangú és számú címzetes egyetemi oktatókkal. De e négy esztendő alatt is, amikor a Partiumi Keresztény Egyetem rektora is volt, ugyanúgy megtartotta előadásait Kolozsváron, akár csak azelőtt, beosztás szerint szolgált az akadémiai istentiszteleteken, a szombat esti és reggeli áhítatokon. Hacsak nem utazott Nagyváradra, vagy nem hirdetett igét valamelyik gyülekezetben, minden alkalommal részt vett a Teológián tartott istentiszteleteken. Nem hiányzott a tanári kar gyűléseiről, a közösségi alkalmakról és teológiánk egyéb rendezvényeiről sem; évről évre fontosnak tartotta és szívesen vállalta a bibliaórák csoportok vezetését, valamint azt is, hogy felelős tanára legyen a bentlakásnak, a konviktusnak vagy éppen a diákok önképzőkörének. Az *Imitatio Christi* bibliakör tagjaként pedig arról tett bizonyosságot, hogy fontosnak tartja az erdélyi értelmiség teológiai műveltségének elmélyítését és egyházi elkötelezettségének megerősítését.

Mindezek mellett részt vett a Kolozsvári Protestáns Teológia Doktori Tanfolyamának igényes munkájában, bizottsági tagként bírálta el más testvérintézetek doktoranduszainak téziseit, és doktorátusvezetői minőségben irányította Lészai Lehel, Varga Pál és Bekő István kutatói munkáját, illetve doktori téziseiknek megírását.

Előadóként részt vett számos hazai és nemzetközi konferencián egyháza és a Kolozsvári Protestáns Teológia képviseletében. 2003 augusztusától tagja a rangos *Studiorum Novi Testamenti Societas* nemzetközi társaságnak és részt vett ennek konferenciáin (Aberdeen, 2006; Nagyszeben, 2007; Lund, 2008; Bécs, 2009; Berlin, 2010). Tagja még a következő tudományos társaságoknak: Erdélyi Múzeum-Egyesület, Romániai Interkonfesszionális Biblikus Társaság (Societatea Biblică Interconfesională din România), Babeş–Bolyai Tudományegyetem Biblikus Kutatóközpontja (Centrul de Studii Biblice), Romániai Biblikusok Egyesülete (Uniunea Bibliștilor din România). A budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara 1996 novemberében *doctor honoris causa* címmel tüntette ki.

**Összeállította
Adorjáni Zoltán**